

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติตามโดยมีองค์ความรู้เป็นพื้นฐาน ทั้งยังเป็นบริการที่สังคมต้องการ มีการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีองค์กรวิชาชีพที่เป็นศูนย์รวมของผู้ประกอบวิชาชีพ คือ สภาการพยาบาลและสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ซึ่งสามารถควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพได้ด้วยตนเอง ซึ่งลักษณะเฉพาะดังกล่าววนี้ จึงสามารถอธิบายความเป็นวิชาชีพในการปฏิบัติการพยาบาลได้ (فارิดา อินราอิม, 2535)

สิ่งหนึ่งที่กำหนดในจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล ได้สะท้อนถึงความจำเป็นในการต้องปลูกฝังให้พยาบาลวิชาชีพระหบันในบทบาทของตนเอง และปฏิบัติตามบทบาทนั้นได้ด้วยความเต็มใจ เพื่อเคารพในลิขิตรights ของตนเองและของผู้มารับบริการ ซึ่งการส่งเสริมการใช้ลิขิตรights ของพยาบาลวิชาชีพนั้น สิ่งที่สำคัญคือ การเคารพในลิขิตรights ของตนเอง ในฐานะพยาบาลวิชาชีพที่ต้องตัดสินใจ ปฏิบัติตามด้วยความรู้ ความสามารถ โดยมุ่ง เคารพและรักษาลิขิตรights ผู้ป่วย ให้ได้รับการบริการที่มีคุณภาพ และคงความรับผิดชอบต่อตนเอง ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ตามลิขิตรights ที่มีอยู่ ได้ ซึ่งจากลิขิตรights ของพยาบาลวิชาชีพดังกล่าว จึงออกได้ถึงอิสรภาพ ความสามารถในการรักษาบุคลิกภาพ และความเป็นตัวของพยาบาล ซึ่งจะช่วยให้พยาบาลสามารถปฏิบัติตามในวิชาชีพการพยาบาล ได้อย่างเต็มศักยภาพ เต็มความสามารถ บนลิขิตรights ของตนเอง

การมีเอกสารที่ในการทำงาน เป็นเครื่องหมายบ่งบอกได้ถึงระดับของความเป็นวิชาชีพ พยาบาลวิชาชีพจึงมีลิขิตรights ในการตัดสินใจ ได้ด้วยตนเอง ปกครองตนเอง ได้โดยปราศจาก การควบคุมจากภายนอก ทั้งยังต้องมีความรู้ลึกล้ำนิกในความรับผิดชอบ และกล้าแสดงความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ โดยมีรากฐานจากการควบคุมการจัดการศึกษาวิชาชีพ อย่างมีมาตรฐาน มีเกณฑ์มาตรฐานที่จรรยาบรรณวิชาชีพที่สังคมยอมรับ (Kelly, 1991) และได้รับการคุ้มครองในลิขิตรights ของพยาบาลวิชาชีพตามกฎหมาย ซึ่งจากแนวคิดนี้ เอกลิทธิ์ทางการพยาบาล จึงเป็นลิขิตรights ของธรรมของพยาบาลวิชาชีพในการสั่งการพยาบาล ในรูปของคำสั่งการพยาบาล เพื่อให้บุคลากรทางการพยาบาลปฏิบัติแก่ผู้รับบริการ โดยพยาบาลวิชาชีพจะเป็นผู้รับผิดชอบ

ในผลของการปฏิบัติการพยาบาลนั้น ดังนั้น พยาบาลวิชาชีพจึงเป็นผู้สามารถให้บริการการพยาบาลที่เฉพาะและสมบูรณ์ในตัวเอง เป็นอิสระจากการควบคุมของวิชาชีพอื่น (พวงรัตน์ บุญญาณุรักษ์, 2535)

พยาบาลวิชาชีพจะรับรู้ถึงเอกลักษณ์ทางการพยาบาลได้นั้น ก็ต่อเมื่อพยาบาลวิชาชีพได้ลงมือปฏิบัติตามนั้นด้วยตนเอง เพื่อให้ได้รับรู้ถึงความมั่นใจในการปฏิบัติตาม รู้ถึงผลของการปฏิบัติตามนั้น ๆ และได้รับรู้ถึงความมีอานาจ มีศักยภาพในตนเอง ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้พยาบาลวิชาชีพสามารถสร้างขึ้นมาได้ด้วยตนเอง จากการแสวงหาความรู้ หากความเชี่ยวชาญในการทำงาน เพื่อก่อให้เกิดความมั่นใจในตนเอง นอกจากนั้นส่วนหนึ่งยังเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องเสริมสร้างบรรยายการศึกษาในกระบวนการให้มีความเปิดเผย เป็นกันเอง เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความเคารพในความเป็นบุคคลของทุกคน ให้โอกาสและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบุคลากร ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จทั้งด้านองค์การ และพยาบาลวิชาชีพที่จะรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย ในส่วนแผลล้อม จะนั้นผู้บริหารจะเป็นผู้แล้วถูกใจจะส่งเสริมให้พยาบาลวิชาชีพมีเอกลักษณ์ทางการพยาบาลเพิ่มมากขึ้น

ทศวรรษที่ผ่านมา ได้มีการพูดกันอย่างกว้างขวางในกลุ่มผู้บริหารทางการพยาบาล ว่าแนวคิดหนึ่งที่จะช่วยสร้างภาพลักษณ์ใหม่ของพยาบาลให้มีเอกลักษณ์ทางการพยาบาลคือ การสร้างผลลัพธ์อานาจในการบริหารจัดการให้เกิดขึ้นกับพยาบาลทุกระดับ จนถึงระดับผู้ปฏิบัติตาม โดยตรงกับผู้ป่วย (Gunden และ Crissman, 1992)

การสร้างผลลัพธ์อานาจ ตามความหมายของ Webster ( ) หมายถึง การให้อานาจ ภาระความรับผิดชอบแก่ผู้อื่น ช่วยให้ผู้อื่นมีความสามารถที่จะจัดการกิจกรรมของตนเองได้ จะนั้นรูปแบบการบริหารงานจึงควรเป็นการทำงานที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติตามสามารถบริหารจัดการ มีอำนาจในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ดังนั้นการบริหารจัดการ จึงต้องเป็นไปในรูปแบบของการกระจายอำนาจ และสร้างผลลัพธ์อานาจแก่ผู้ปฏิบัติตามให้ได้ทำงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนด้วยวิถีทางที่ดีและเห็นว่าเหมาะสม ภายใต้เงื่อนไขบายและวัตถุประสงค์ขององค์การ (Clifford, 1992) ซึ่งจะตรงกันข้ามกับการบริหารงานในปัจจุบันที่โครงสร้างการบริหารงานยังเป็นโครงสร้างการบริหารแบบรวมอำนาจ หรือในแบบราชการ

ตามแนวคิดของการดูแล Brown (1987) ได้กล่าวไว้ว่า อำนาจในการดูแลของผู้บริหารระดับสูงในโรงพยาบาลซึ่งมีลักษณะของระบบราชการอยู่มาก มักใช้รูปแบบการบริหารเชิงอัตตาธิปไตยมาก สัมภันธภาพของบุคลากรพยาบาลในโรงพยาบาลจึงเป็นแบบผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งในที่สุดแล้วอำนาจจะอยู่ที่ผู้บังคับบัญชาในการจัดระเบียบผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อวางแผนทางให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเจริญไปเป็นลำดับขั้นตามที่กำหนดขึ้น ผู้ใต้บังคับบัญชาอาจจะไม่มีความเป็นอิสระ ขาดเอกลักษณ์ในการทำงานและทำงานไปตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น ถ้ามีการใช้อำนาจตามสายการบังคับบัญชาที่ในสายงานวิชาชีพ ย่อมไม่ส่งผลถึงความเจริญของคนได้ และคนจะไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการถึงระดับความสำเร็จในชีวิต เมื่อเป็นไปในแนวทางดังกล่าว จึงไม่อยู่ในขอบข่ายการดูแลที่ผู้บริหารให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาตามแนวคิดของศาสตร์การดูแลได้ เพราะศาสตร์การดูแลจะทำให้เราทราบหนักถึงศักยภาพของผู้ร่วมงานที่เราจะให้การดูแล โดยสร้างพลังอำนาจแก่เขา ก็คือให้ผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอิสระตามความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ (McPheson, 1989)

ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน จะเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดต่อความพึงพอใจในงานของพยาบาล (Colgrove, 1993 และ Bank, 1992) เพราะจะไปเพิ่มความมีอำนาจและความรับผิดชอบในงาน (Blegan, 1993) ส่งเสริมนัยน้ำใจทางการทำงาน (Jenkin, 1986) และ Collins & Henderson (1991) ได้กล่าวว่า การรับรู้ถึงเอกลักษณ์ทางการพยาบาลจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ถึงความมีคุณค่า และมีศักดิ์ศรีของตัวพยาบาลเองในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในงาน เพิ่มความตระหนักรู้ในความรับผิดชอบต่อการพัฒนาคุณภาพวิชาชีพ ซึ่งการที่จะส่งเสริมให้พยาบาลรับรู้ถึงเอกลักษณ์ทางการพยาบาลได้นั้น การจัดการบริหารโดยกระจายอำนาจความเป็นผู้นำให้แก่บุคลากรทุกระดับ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมร่วมในการตัดสินใจและการปฏิบัติที่ถูกต้องจะทำให้พยาบาลรับรู้ถึงความมีอิสระในบทบาทของตนมากขึ้น การสร้างพลังอำนาจให้เกิดขึ้นแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการใช้อำนาจ สามารถตัดสินใจในการทำงานของตนเองได้ ก็เป็นแนวทางหนึ่งในการกระจายอำนาจในการปฏิบัติงานไปให้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสรุสึกว่ามีอิสระในการปฏิบัติงานโดยได้ใช้ความรู้ความสามารถของตน ได้เต็มศักยภาพที่ตนมีอยู่ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจในงานและส่งผลถึงการคงอยู่ในวิชาชีพ (Pierce และคณะ, 1991 ; Ames และคณะ, 1992) ซึ่งจะสอดคล้องกับการศึกษาของ Kramer และ Schmalenberg (1988) ที่ว่า การมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีความรู้สึก

เป็นเจ้าของ เป็นคุณลักษณะตีเด่น 1 ใน 8 ประการ ของโรงพยาบาลที่ดึงดูดใจคน (Magnet Hospital) ที่สามารถดึงดูดพยาบาลวิชาชีฟให้ปฏิบัติงานอยู่ด้วยเป็นเวลานาน ลดปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ซึ่งจะส่งผลไปถึงคุณภาพการพยาบาลที่จะให้แก่ผู้ป่วยและประชาชนในเรื่องสุขภาพอนามัยต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงครอว่าที่จะมุ่งศึกษาเพื่อให้ทราบว่า เอกลักษณ์ทางการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีฟเป็นอย่างไร และการสร้างผลลัพธ์งานในการปฏิบัติการพยาบาลนั้น จะสร้างได้อย่างไร รวมทั้งการสร้างผลลัพธ์งานให้เกิดแก่พยาบาลวิชาชีฟจะมีความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ทางการพยาบาลหรือไม่ เพื่อเป็นการพัฒนาระบบการบริหารการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำรองเอกลักษณ์ทางการพยาบาลให้ได้รับการยอมรับอย่างเท่าเทียมกันจากผู้ร่วมงาน และก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและวิชาชีฟ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ศึกษาระดับของเอกลักษณ์ทางการพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีฟ
- เปรียบเทียบเอกลักษณ์ทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีฟโดยจำแนกตามอายุ ประสบการณ์ทำงาน และแผนกที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน
- ศึกษาระดับการสร้างผลลัพธ์งานตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีฟโดยรวมและรายด้าน คือ การได้รับความเป็นอิสระ การมีสัมพันธภาพที่มีความไว้วางใจ และการได้รับการสนับสนุน
- ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างผลลัพธ์งานโดยรวมและรายด้าน กับเอกลักษณ์ทางการพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีฟ

สมมติฐานการวิจัย

อาชีพพยาบาลก้าวขึ้นสู่ความเป็นเอกลักษณ์ในวิชาชีพค่อนข้างช้ามาก (ศิริพร ตันติบูลวินัย, 2538) จากการท่องเที่ยวได้การควบคุมของนักบุญ ซึ่งทำหน้าที่เป็นแพทย์ จนถึงการรับเอกสารแบบการปักครองของทหารเข้ามาใช้ ภานลักษณ์ของพยาบาลก็คือ พยาบาลที่อยู่ในฐานะผู้ช่วยแพทย์ รับคำสั่งแพทย์ และทำความคำสั่งให้ครบถ้วน (Kelly, 1991) แม้ ในปัจจุบันพยาบาลบางส่วนที่ได้รับการศึกษาอย่างดี ยังคงทำงานตามคำสั่งมากกว่าที่จะสร้างงานขึ้นมาเอง หรือจัดการกับงานของตนอย่างเป็นอิสระ

เมื่อเวลาเปลี่ยนไป ความต้องการและความคาดหวังของสังคมที่ต่อพยาบาลเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ภานลักษณ์ใหม่ของพยาบาลนั้น พยาบาลจะต้องพัฒนาตัวเองอย่างมาก โดยเฉพาะความรู้สึกว่าตนเองมีความมั่นคง มีลักษณะ มีอิสระในการจัดการกับงานของตนเอง ได้ และสามารถทำงานได้แบบมืออาชีพ

ดังนั้นผู้บริหารทางการพยาบาลในปัจจุบันจึงต้องหารูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมที่จะให้ช่วยให้พยาบาลสามารถทำงานของตนได้อย่างเป็นอิสระ มีเอกลักษณ์ทางการพยาบาล เพื่อจะช่วยให้สามารถบริการผู้ป่วยได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังทำให้พยาบาลได้ทำงานอย่างมีคุณค่า มีความสุขใจ และเกิดการคงอยู่ในงาน

ซึ่งนอกจากรูปแบบการบริหารงานที่เหมาะสมแล้ว ปัจจัยส่วนบุคคลบางประเพณีย่อมจะมีความล้มเหลวต่อเอกลักษณ์ทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ จากการศึกษางานวิจัยพบว่า แผนกที่ปฏิบัติงานจะมีความล้มเหลวต่อเอกลักษณ์ทางการพยาบาล (พวงรัตน์ บุญญาณุรักษ์, 2526 ; Collin และ Henderson, 1991) และงานวิจัยของ พวงรัตน์ บุญญาณุรักษ์ (2526) ; Simcoe (1991) และ Sheppard (1990) พบว่า อายุและประสบการณ์ทำงานมีความล้มเหลวทางบวกกับความมีอิสระในการปฏิบัติงาน

ด้วยเหตุผลงานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า

1. พยาบาลวิชาชีพที่มีอายุมาก จะแสดงออกถึงเอกลักษณ์ทางการพยาบาลสูงกว่า พยาบาลวิชาชีพที่มีอายุน้อยกว่า
2. พยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์ทำงานมาก จะแสดงออกถึงเอกลักษณ์ทางการพยาบาลสูงกว่าพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า

3. การแสดงออกถึง เอกลักษณ์ทางการพยาบาล ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน

ส่วนบทบาทของผู้บริหารต่อการหารูปแบบการบริหารงานที่จะส่งเสริมให้พยาบาลมี
อิสระในการปฏิบัติงานบทบาทหนึ่งก็คือ การสร้างผลลัพธ์อำนวยให้เกิดแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกรายดับ
จนถึงระดับผู้ปฏิบัติงาน โดยตรงกับผู้ป่วย สัมพันธภาพระหว่างผู้บริหารและผู้ได้บังคับบัญชาจะ
เปลี่ยนไปในองค์การที่มีการสร้างผลลัพธ์อำนวย ผู้นำที่สนับสนุนการสร้างผลลัพธ์อำนวยจะเชื่อมั่น
ในความสามารถและศักยภาพของบุคคล โดย特征หนักถึงความเชี่ยวชาญของเข้า มีความไว้ว
างใจหากเข้า และให้พวากเข้าเมื่อส่วนร่วมในਆਆาเจที่มีอยู่ (O'Brien, 1992) มีการถ่าย
โอนอำนาจการบริหารจัดการ และการตัดสินใจในการทำงานไปให้กับคนอื่น จนเข้าสามารถ
ตัดสินใจในการทำงานได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Norzman (1988)
ที่ว่า ประลักษณ์ภาพของผู้นำและการสร้างผลลัพธ์อำนวยให้เกิดแก่ผู้ปฏิบัติงาน มีความล้มเหลวที่กับ^{กับ}
ความมีอิสระในการปฏิบัติงานและการสร้างบรรยายกาศการมีส่วนร่วมในองค์การ และจาก
แนวคิดของศาสตร์การดูแล ล้วงที่ผู้บริหารแสดงออกได้โดยผ่านทางการสร้างผลลัพธ์อำนวยแก่
บุคลากรในองค์การก็คือการอนุญาตให้ผู้อื่นปฏิบัติงานในนามของตนและองค์การ ได้ หัวใจหลัก
ก็คือ การให้อิสระในการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมโดยปราศจากความควบคุมสนับสนุนให้
สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยผู้บริหารให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรที่เพียงพอ มี
ความไว้วางใจ เชื่อมั่นในความสามารถของผู้ได้บังคับบัญชา มีความเสมอภาคระหว่างผู้บริหาร
และผู้ได้บังคับบัญชา และที่สำคัญ ทั้งสองจะต้องมีสัมภានการทำงานที่ดีต่อกัน เพื่อให้การทำงานร่วมกัน
เป็นผลลัพธ์ตามเป้าหมาย ซึ่งผู้บริหารจะเป็นผู้อำนวยความลະดວກ และเป็นผู้ดูแลมากกว่า
เป็นผู้ควบคุม (Brown, 1989) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเอกลักษณ์ทางการพยาบาลจะเกิดขึ้นได้
ส่วนหนึ่งนี้ ต้องมีการสร้างผลลัพธ์อำนวยให้เกิดขึ้นกับบุคลากรในองค์กรทุกรายดับ โดยผู้บริหาร
จะต้องเป็นผู้สร้างบรรยายกาศของการปฏิบัติงาน เช่นนี้ให้เกิดขึ้นในองค์การนั้น ๆ

ด้วยเหตุผลงานวิจัยตั้งกล่าว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า

4. การสร้างผลลัพธ์อำนวยมีความล้มเหลวที่ทางบวกกับเอกลักษณ์ทางการพยาบาล

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาในกลุ่มพยานาลวิชาชีฟเฉพาะที่ปฏิบัติงานในหน้าที่พยานาลประจำการ ในหอผู้ป่วยอายุรกรรม หอผู้ป่วยศัลยกรรม หอผู้ป่วยออร์โธบิดิค์ หอผู้ป่วยสูติ-นรีเวชกรรม หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม และหอผู้ป่วยหนัก ในโรงพยาบาลศูนย์สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
2. การสร้างผลลัพธ์อ่านใจ ในงานวิจัยนี้ครอบคลุมกิจกรรมที่พยานาลวิชาชีฟได้รับ การเสริมอ่านใจจากหัวหน้าหอผู้ป่วยและรวมกันกับพยานาลวิชาชีฟรับแนวคิดและความรู้สึกของตนเองด้วย
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 ตัวแปรต้น ได้แก่ การสร้างผลลัพธ์อ่านใจ ชั้นมี 3 ตัวน คือ การได้รับความเป็นอิสระ การมีสัมภันธภาพที่มีความไว้วางใจ และการได้รับการสนับสนุน
 ตัวแปรตาม ได้แก่ เอกลักษณ์ทางการพยานาล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างผลลัพธ์อ่านใจ คือ การกระทำที่บุคคลหนึ่งกระทำการทำต่อพยานาลวิชาชีฟ เพื่อให้มีความสามารถ มีความมั่นใจ ความแข็งแกร่งของบุคคลในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบในหน้าที่ของพยานาลวิชาชีฟ ในงานวิจัยนี้ด้วยจากการรายงานของพยานาลวิชาชีฟ

1) ให้ความเป็นอิสระ คือ การที่ผู้ได้บังคับบัญชาไม่โอกาสที่จะทำงานตามขอบเขตหน้าที่ให้ได้อย่างมีผลลัพธ์จริงสูงสุด โดยได้ใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์อย่างเต็มศักยภาพของตน สามารถแสวงหาวิธีการทำงานที่จะส่งผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดของงาน ได้ด้วยตนเอง

2) สร้างสัมภันธภาพที่มีความไว้วางใจ คือ ความสัมภันธ์ที่ผู้บังคับบัญชาไม่มีความรู้สึกในแนวทางที่ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานให้กับหน่วยงานได้อย่างเต็มใจ มั่นใจ โดยจะต้องอ่านนายความละเอียดให้ตามความจำเป็น ไม่เกิดพฤติกรรมการควบคุมที่เข้มงวด มีวิธีการติดตามงานที่เหมาะสม มีความเข้าใจในตัวผู้ร่วมงาน และไว้วางใจต่อความสามารถของผู้ร่วมงานด้วย

3) ให้การสนับสนุน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกหั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของผู้บังคับบัญชาในการจัดหา จัดให้ และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อสร้างความสุขภายใน นโยบาย ปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณค่า เต็มตามความสามารถของตน และสามารถเนิ่นหนูศักยภาพได้ต่อไปเป็นลำดับ

เอกสารที่ทางการพยาบาล คือ ลักษณะในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาล วิชาชีพที่สามารถกำหนดพิสัย และตัดสินใจปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง ตามขอบเขตวิชาชีพ การพยาบาล และโดยลักษณะของการปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาลที่กฎหมายให้การรับรองไว้ในพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาล พ.ศ. 2528 และตามจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลที่กำหนดขึ้นโดยสภาการพยาบาล

1) เอกลักษณ์ในบทบาทพยาบาล

การมีบทบาทของตนอย่างเป็นอิสระ มีความเฉพาะของตนเอง มีความสมบูรณ์ ของตนเอง ภายในขอบเขตของวิชาชีพพยาบาล ทั้งโดยกฎหมายและจริยธรรม สามารถรับผิดชอบกิจกรรมในวิชาชีพ ปกครองตนเองได้ และไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของบุคลากรในวิชาชีพอื่น

2) เอกลักษณ์ในการปฏิบัติการพยาบาล

การปฏิบัติการพยาบาล โดยใช้เหตุผลทางการพยาบาลที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ ปัญหา และความต้องการทางการพยาบาลในผู้รับบริการ โดยใช้ศาสตร์ทางการพยาบาลเป็นหลัก ตามขอบเขตแห่งวิชาชีพของตน

3) เอกลักษณ์ในความมีอำนาจของวิชาชีพ

การที่พยาบาลมีอำนาจในตนเองต่อการให้บริการทางสุขภาพแก่ผู้รับบริการ ทั้งที่ปกติและที่เจ็บป่วย โดยที่พยาบาลสามารถกำหนดด้วยประสาทในการบริการ ได้อย่างแน่นอน กำหนดขอบเขตวิชาชีพของตนได้ และมีความสำนึกร่วมคุณค่าของวิชาชีพ

พยาบาลวิชาชีพ คือ พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาพยาบาลระดับประกาศนียบัตร เทียนเท่าปริญญาตรี ปริญญาตรี หรือสูงกว่า และได้ขึ้นทะเบียนให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสาขา การพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้น 1 และปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ประสบการณ์ในงาน คือ จำนวนปีที่ปฏิบัติงานในฐานะพยาบาลวิชาชีพในระดับ หอผู้ป่วยที่ตนปฏิบัติงานอยู่

แผนกที่ปฏิบัติงาน หมายถึง แผนกอาชญากรรม ศัลยกรรม ออร์โธปิดิกส์ ภูมาระเวชกรรม สูตินรีเวชกรรม และหอผู้ป่วยหนัก

โรงพยาบาลศูนย์ หมายถึง โรงพยาบาลในลังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ของ โรงพยาบาลศูนย์ และกระทรวงสาธารณสุขได้ให้รับรองว่าเป็นโรงพยาบาลศูนย์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับพัฒนาการพยาบาลในการสร้างผลลัพธ์ที่ดีให้กับผู้ป่วย เอกลักษณ์ทางการพยาบาล เพื่อให้วิชาชีพพยาบาลได้รับการยอมรับอย่างเท่าเทียมกันในความเป็นวิชาชีpinในทุกส่วน
2. เป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารการพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพ มองเห็นถึงความสำคัญ และความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาการสร้างผลลัพธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรทุกรายดับ เพื่อเป็นประโยชน์ในการเพิ่มคุณภาพการปฏิบัติงาน และเกิดประโยชน์โดยตรงต่อผู้รับบริการ
3. เป็นแนวทางสำหรับพัฒนาการพยาบาล ในการพัฒนาการบริหารงานที่จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพพยาบาลโดยรวม
4. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างผลลัพธ์ที่ดีและเอกลักษณ์วิชาชีพ ในองค์การพยาบาลต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย